

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 12 Brno

okresní pracoviště Břeclav

Inspekční zpráva

Střední škola

Gymnázium, Mikulov, Komenského náměstí 7
692 16 Mikulov

Identifikátor ředitelství: 600 014 151

IZO: 000 559 091

Zřizovatel: MŠMT ČR Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad: ŠÚ Břeclav, 17. listopadu 1 a, 690 86 Břeclav

Čj.	122 296/99 - 05010
Signatura	kl4ws201

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura	5
3.3.2 Personální struktura	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	6
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	7
3.7 Výroční zpráva	7
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	7
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...	9
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	9
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	9
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	12
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	12
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	13
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	13
5 ZÁVĚR	14
5.1 Závěry inspekce	14
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	14
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	15
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	15
5.5 Další adresáti zprávy	15
5.6 Připomínky ředitele školy	15

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

10. až 13. 5. 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: RNDr. Marie Machálková
Členové týmu: RNDr. Jaroslav Honza, CSc.
PhDr. Jana Plšková

1.4 Ředitel školy

Mgr. Milan Pernický

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Rozhodnutí MŠMT ČR čj. 14 700/99-21, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 18. 2. 1999 s účinností od 1. 3. 1999, informační výpis ze sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 1. 9. 1999, povinná dokumentace školy podle zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) v platném znění, § 38a písmeno a - k, učební plány realizovaných studijních oborů, organizační opatření a plán práce na šk. rok 1998/99, výroční zpráva o činnosti za šk. rok 1997/98 a zpráva o hospodaření školy za rok 1998, koncepce školy, měsíční plány činnosti školy, zápisy z provozních porad a schůzek předmětových komisí, organizační řád, vnitřní řád školy, plán kontrolní činnosti vedení školy, záznamy z hospitací vedení školy, přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, přehled mimoučebních a mimoškolních aktivit, záznamy z hospitací ČŠI ve vybraných předmětech, dotazníky ČŠI rodičům žáků.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

V souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR čj. 14 700/99-21 ze dne 18. 2. 1999, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 3. 1999, škola realizuje ve školním roce 1998/99 tyto obory denního studia:

79-41-K/001	Gymnázium	délka studia: 8 r.
79-41-K/001	Gymnázium	délka studia: 7 r.
79-41-K/001	Gymnázium	délka studia: 4 r.

Sedmileté studium bude ukončeno ve šk. roce 2000/01.

Učební plán osmiletého studijního cyklu vychází z úpravy generalizovaného učebního plánu MŠMT ČR čj. 25048/95-21-23 ze dne 14. 11. 1995 s platností od 1. 9. 1996, učební plány sedmiletého a čtyřletého studia se řídí schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR čj. 25049/95-21-23 ze dne 14. 11. 1995 s platností od 1. 9. 1996.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Žáci gymnázia mají možnost výběru z nabídky jedenácti volitelných předmětů humanitního i přírodovědného charakteru. Z nepovinných předmětů mohou volit francouzský jazyk, latinu, seminář z hudební výchovy a praktikum z fyziky. Žáci nižších ročníků navštěvují fyzikální kroužek, zaměřený především na praktické činnosti.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr. postiž. žáci
1.	30	prima	79-41-K, 8.r.	30	15	0
2.	48	sekunda	79-41-K, 8.r.	32	22	0
		2. A	79-41-K, 4.r.	16	13	0
3.	62	tercie A	79-41-K, 8.r.	31	21	0
		tercie B	79-41-K, 8.r.	31	19	0
4.	86	kvarta A	79-41-K, 8.r.	28	22	0
		kvarta B	79-41-K, 8.r.	27	16	0
		4. A	79-41-K, 4.r.	31	16	0
5.	55	kvinta A	79-41-K, 7.r.	29	16	0
		kvinta B	79-41-K, 7.r.	26	17	0
6.	24	sexta	79-41-K, 7.r.	24	17	0
7.	27	septima	79-41-K, 7.r.	27	19	0
Σ	332	12		332	213	0

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje úplné střední vzdělání.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Dlouhodobá koncepce školy je rámcově zpracována do roku 2005. Vychází z analýzy současného stavu personálních a materiálně technických podmínek, a jak ukazuje předpokládaný vývoj počtu tříd do r. 2005, zohledňuje i sociodemografické podmínky regionu. Koncepční záměry jsou konkrétní a reálné, zahrnují všechny důležité oblasti činnosti školy. Vyplývají z nich střednědobé i dlouhodobé cíle. Koncepce výchovně vzdělávacího programu školy pro čtyřleté a sedmileté studium je komplexně zpracována pro celý vzdělávací cyklus. Vzdělávací program celého osmiletého cyklu bude připraven od šk. roku 1999/2000 a v rámci možností školy bude respektovat zájem žáků v oblasti volitelných předmětů. Koncepce byla schválena pedagogickou radou a předložena rodičovské veřejnosti.

Roční plán představuje terminář akcí a úkolů týkajících se výchovně vzdělávací i mimoškolní činnosti, včetně organizačních opatření k jejich zajištění. Náplní měsíčních plánů jsou aktuální úkoly. Jejich vyhodnocování zajišťuje zpětnou vazbu.

Plánování výchovně vzdělávací činnosti představuje ucelený systém, svým obsahem odpovídá vzdělávacímu programu školy, má nadprůměrnou úroveň.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Učební plány realizovaných studijních oborů korespondují s učebními dokumenty schválenými MŠMT ČR. U čtyřletého a sedmiletého studia jsou disponibilní hodiny využity ve prospěch cizího jazyka, českého jazyka a matematiky. V posledním ročníku studia je posílena dotace hodin fyziky a chemie.

Hodinové dotace jednotlivých předmětů jsou dodržovány v souladu se schválenými učebními plány s jedinou výjimkou. Srovnáním třídních knih a učebních plánů ukázalo, že v předmětu český jazyk a literatura není dodržována pravidelná týdenní hodinová dotace. Toto porušení zákonné normy je předmětem protokolu o kontrole. Nedodržování stanoveného počtu hodin vede k přesunům celých tematických okruhů mezi jednotlivými ročníky, a to jak v literární, tak v jazykové složce předmětu.

Ve většině hospitovaných předmětů odpovídá členění učiva do jednotlivých ročníků učebním osnovám. Pro jednotlivé předměty vypracovali učitelé časové tematické plány schválené ředitelem školy. U osmiletého studia jsou tematické plány předmětu fyzika ve třetím a čtvrtém ročníku přizpůsobeny skutečnosti, že učivo v minulých ročnících nebylo z časových důvodů probráno. V sedmém ročníku sedmiletého studia byl zjištěn nesoulad probraného učiva biologie s časovým harmonogramem příslušného tematického plánu. Zjištěné skutečnosti vyžadují zvýšenou kontrolu plnění učebních osnov.

Schválené učební dokumenty jsou plněny na průměrné úrovni.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Vedení školy představuje ředitel a jeho statutární zástupce. Organizační struktura je stanovena, vzájemné vazby mezi vedením školy, pedagogickými a ostatními zaměstnanci objasňuje přehledné organizační schéma. Organizační normou vzhledem k zaměstnancům školy a pedagogickým pracovníkům je pracovní řád a organizační řád.

V něm jsou zakotveny kompetence a povinnosti vedoucích pracovníků, výchovného poradce, třídních učitelů, garantů jednotlivých předmětů i ostatních zaměstnanců školy. Pracovní náplně vedoucích pracovníků, výchovného poradce a třídních učitelů jsou známy, nejsou však stanoveny v písemné podobě.

Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele školy dobře plní svoji funkci. Zabývá se hodnocením prospěchu a chování žáků, sleduje udělování výchovných opatření, schvaluje koncepci a plán činnosti školy. Záznamy z jednání pedagogické rady mají velmi dobrou vypovídací hodnotu a svědčí o její neformální činnosti. Předmětové komise se podílejí na vytváření učebních a tematických plánů, přípravě žáků na olympiády a soutěže. Zápisy z jednání a úroveň tematických plánů jednotlivých předmětů vypovídají o rozdílné kvalitě jejich práce.

Kvalitně zpracovaný vnitřní řád zahrnuje pravidla chování žáků a organizační pokyny týkající se provozu školy. Pravidla pro omlouvání absence žáka respektují ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách. Striktně stanovená kritéria pro udělování výchovných opatření a sníženého stupně z chování jsou dodržována, jak vyplývá z osobní dokumentace žáků a zápisů z pedagogických rad. Dokument neopomíjí ani práva žáků. Žáci i rodiče byli s vnitřním řádem prokazatelně seznámeni.

Organizace školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.3.2 Personální struktura

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	20	0	0	0	3	0	2	0
Celkem	25	0	0	0	0	0	0	0

Pedagogický proces zajišťuje 25 učitelů. Z celkové počtu 503 odučených hodin povinných předmětů je bez odpovídající kvalifikace vyučováno 6,9 % (22 hodin anglického jazyka a 8 hodin hudební výchovy), bez odborné způsobilosti 2,9 % (6 hodin tělesné výchovy a 9 hodin německého jazyka). V ostatních předmětech je pedagogická i odborná způsobilost učitelů plně využívána. Změny ve věkové struktuře pedagogického sboru, zvýšení odborné způsobilosti a podpora profesního růstu pracovníků jsou jednou z priorit koncepčních záměrů školy.

Personální struktura umožňuje realizovat vzdělávací program školy, má velmi dobrou úroveň.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Další vzdělávání, doplňování a rozšiřování odbornosti vychází z aktivity učitelů, vedením školy je podporováno. Učitelé využívají nabídek akreditovaných vzdělávacích společností, účastní se vzdělávacích kurzů v oblasti cizích jazyků, výpočetní techniky a přírodních věd. V rámci CDVU absolvovali mnozí učitelé „Model profesního růstu učitelů“. Ředitel školy se vzdělává v oblasti školského managementu.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno na dobré úrovni a v souladu s potřebami školy.

Odborné a pedagogické řízení má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontroly probíhají plánovitě podle stanovených kompetencí, cílové funkce systému nejsou formulovány. Náležitá pozornost je věnována povinné dokumentaci, stanovují se termíny nápravy zjištěných závad a následné kontroly vedou k jejich odstranění. Kritéria hodnocení pracovníků jsou vytvořena a zveřejněna, nezahrnují kvalitu výuky. Tento nedostatek odrážejí hospitační záznamy: mají spíše popisný charakter, závěry jsou nediferencované a málo podnětné pro další práci. Vedení školy vyhodnocuje vědomosti žáků, jako nástrojů kontroly využívá testů Scio a Kalibro, svědomitě archivuje kontrolní písemné práce. Výsledky hodnocení slouží jako východisko pro další činnost.

Kontrolní systém má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Komunikace uvnitř i vně školy je zajištěna standardními způsoby. Škola informuje pravidelně rodiče na třídních schůzkách, dále mají možnost konzultací s učiteli a s výchovnou poradkyní. Studijní průkazy v některých případech nepodávají dostačující informace o průběžné klasifikaci žáků. Neexistuje studentská samospráva ani na úrovni tříd. Propagaci gymnázia slouží dny otevřených dveří, internetová stránka a články v místní tisku.

Informační systém má průměrnou úroveň.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy je vedena řádně, úplně a v souladu s § 38a písm. a - k zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

Ve vedení třídních knih a třídních výkazů byly zjištěny drobné administrativní nedostatky, některé byly odstraněny v průběhu inspekce. V ostatních kontrolovaných dokumentech nebyly zjištěny závady.

Povinná dokumentace školy je vedena na nadprůměrné úrovni.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za šk. rok 1997/98 a zpráva o hospodaření školy je obsahově i formálně zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 139/1995 Sb. Byla projednána a schválena na poradě pracovníků školy. Výroční zprávu doplňuje analýza týkající se uplatnění absolventů v praxi a jejich úspěšnosti v přijímání na vysoké školy. Tato analýza tvoří doplněk výroční zprávy. Výroční zpráva má velmi dobrou vypovídací hodnotu a může být využita pro další činnost školy.

Výroční zpráva má nadprůměrnou úroveň.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu umožňují zabezpečit výchovně vzdělávací proces i provoz školy. V souladu s údaji uvedenými ve zprávě o hospodaření byly využity na nákup učebnic pro žáky nižšího gymnázia, učebních pomůcek, odborných časopisů a ve prospěch dalšího vzdělávání učitelů. Žákům je poskytován dostatečný výběr

volitelných a nepovinných předmětů. V roce 1999 byla modernizována učebna výpočetní techniky. Smluvně evidované sponzorské dary byly využity v souladu s účelem jejich poskytnutí. Další finanční prostředky získané formou grantu byly poskytnuty na provoz Internetu a odměny aktivním studentům.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně, v souladu s účelem jejich poskytnutí, na spíše nadprůměrné úrovni.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola je umístěna v historickém objektu bývalého piaristického gymnázia, založeného v roce 1629, chráněného památkovým úřadem. Tato skutečnost musí být respektována při rekonstrukci objektu a znesnadňuje zajištění optimálních psychohygienických podmínek (např. tepelné a světelné podmínky v některých prostorách a učebnách).

Prostorové podmínky školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu a počtu žáků jsou velmi dobré. Kmenové učebny mají standardní a funkční vybavení. Skladba odborných učeben a laboratoří (pro výuku biologie, chemie, fyziky) odpovídá vzdělávacímu programu školy. Odborné učebny jsou vybaveny základní audiovizuální technikou, která byla v procesu výuky efektivně využita. Dostatek obrazového materiálu, nástěnné mapy a aktuální výzdoba vytváří podnětné prostředí. Vybavení pomůckami pro výuku přírodovědných předmětů umožňuje plnit cíle stanovené osnovami, pomůcky jsou starší, ale funkční. Specializovaná učebna pro výuku výpočetní techniky disponuje patnácti do sítě propojenými PC, umožňujícími práci s moderním softwarem a Internetem. Při výuce českému jazyku a literatuře a cizím jazykům schází kvalitní audiotechnika. Součástí školy je dobře vybavená tělocvična a udržované sportovní hřiště. V souladu s platnými předpisy škola zajišťuje žákům nižších ročníků učebnice. Žáci vyšších ročníků si je pořizují. Gymnázium disponuje bohatou knihovnou. Chybí počítač pro započatou katalogizaci, nová pravidla českého pravopisu a moderní slovník cizích slov. Část odborné literatury a odborné časopisy jsou trvale deponovány v kabinetech učitelů. Knižní fond i pomůcky jsou doplňovány a modernizovány podle finančních možností školy.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti mají spíše nadprůměrnou úroveň.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Skladba rozvrhu hodin respektuje požadavky vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, délky přestávek byly v průběhu inspekce upraveny ve shodě s výše uvedenou vyhláškou. Skladba rozvrhu hodin převážně splňuje psychohygienické a didaktické zásady. Nevhodně je zařazena výuka předmětu český jazyk a literatura na nižším stupni víceletého gymnázia ve dvou po sobě následujících odpoledních hodinách. Nerovnoměrné dělení žáků ve skupinách při výuce cizích jazyků snižuje efektivitu výuky.

Pracovní zázemí pro učitele a ostatní zaměstnance má standardní úroveň. Prostorné kmenové učebny mají vyhovující tepelné a světelné podmínky, postrádají však účinnou ochranu proti slunci. Studovna pro žáky, která je součástí knihovny, má v některých ročních obdobích nevhodné tepelné podmínky, které brání jejímu plnému využití. Vnitřní prostory areálu jsou pečlivě upravené a udržované, celkově škola působí velmi dobrým estetickým dojmem. Společné prostory jsou vkusně vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků, motivačními vývěskami s výsledky činnosti žáků fyzikálního kroužku. Méně podnětné je prostředí některých kmenových učeben. Stravování i pitný režim je zajištěn na velmi dobré úrovni.

Psychohygienické podmínky mají průměrnou úroveň.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Český jazyk a literatura

Učitelé většinou vhodně stanovili cíle vyučovacích jednotek, organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené schopnostem žáků. V některých hodinách zvolené metody a formy výuky motivovaly žáky k souvislým kultivovaným odpovědím, k vystižení podstaty, k zaujetí stanoviska a k hodnocení. V takových případech měli možnost uplatnit náročnější myšlenkové operace a vedle nich také své názory, zájmy a vkus. Při transformačních a stylizačních cvičeních využili srovnávání a usuzování. Pozitivně působilo střídání činností, hravé prvky a vzájemná kontrola samostatné práce. Jindy naopak byli žáci stimulováni k pouhému přejímání hotových soudů, k paměťové reprodukci a vystižení obsahu bez zřetele k jazykovým prostředkům, příp. k aktuálnosti textu. Monologické a frontální postupy neposkytovaly žákům prostor pro individuální uplatnění, zejména při slohovém učivu chybělo důkladné procvičení a aplikace teoretických poznatků před zadáním domácího úkolu.

Kvalitu výuky v předmětu český jazyk a literatura hodnotí ČŠI celkově jako průměrnou.

Anglický jazyk

Cíle hodin byly vhodně stanoveny. Některé vyučovací jednotky byly vedeny v angličtině a velmi dobře metodicky promyšleny. Proběhly v netradičně uspořádané učebně s řadou důležitých motivačních prvků. Pestrost zvolených metod vedla k intenzivní práci žáků a jejich komunikativnosti. Realizovaly se dialogy jak s učitelem, tak i ve dvojicích žák - žák. Promyšleně se střídaly náročné činnosti s relaxačními. Vhodné využití učebnic, map, cizojazyčného časopisu a didaktické techniky přispívalo ke zvýšení zájmu o předmět. Na druhé straně se v některých hodinách střídala angličtina s češtinou i při jednoduchých opakovaných pokynech a komunikace mezi žáky byla ojedinělá. Hospitované vyučovací jednotky vesměs postrádaly zřetel k individuální úrovni žáků.

ČŠI hodnotí kvalitu vyučování v předmětu anglický jazyk celkově jako spíše nadprůměrnou.

Fyzika

Výukové cíle korespondovaly s obsahem vyučovacích jednotek, ne vždy byly stanoveny s ohledem na výsledky, kterých mají žáci dosáhnout. Prostředí odborné učebny s motivační výzdobou a funkční didaktickou technikou pozitivně ovlivnilo dosažení stanovených cílů. Kvalita a efektivita jednotlivých sledovaných hodin se lišily v závislosti na použitých metodách a míře aktivizace žáků. V nižších ročnících odpovídala struktura hodin reálným učebním schopnostem a věku žáků. Výklad, založený na demonstračních pokusech a vedený dialogickou metodou mezi učitelem žáky, měl výrazně motivující charakter. I náročné učivo bylo prezentováno srozumitelnou formou tak, že je žáci dokázali aplikovat v různých poznávacích situacích z denního života. Nové učivo navazovalo na předchozí znalosti žáků. Ty byly ověřovány jednak orientačním opakováním, jednak formou vhodně koncipovaného testu. V něm měli žáci prokázat, zda dokáží učivo aplikovat v logických souvislostech. Okamžitou zpětnou vazbu získal učitel formou problémových úloh, o nichž žáci diskutovali a hledali alternativní řešení. Pokud v hodině převládaly verbální aktivity učitele a učivo bylo vyvozováno bez spoluúčasti žáků či důrazu na praktické využití, zůstávali žáci pasivní, bez motivace. Všechny vyučovací jednotky byly vedeny frontální metodou, neprojevila se

diferenciace vzhledem k individuálním schopnostem žáků. Efektivitu některých hodin snižovalo diktování učiva bez využití učebnic či učebních textů. Při praktických činnostech ve cvičení pracovali žáci individuálním tempem podle pokynů učitele. Na základě vlastních pozorování a měření vyvozovali závěry.

Kvalita výuky ve sledovaném vzorku hodin měla celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Chemie

Cíle, stanovené převážně s ohledem na činnost učitele, korespondovaly s obsahem vyučovacích jednotek a byly splněny na různé úrovni. Motivující prostředí odborné učebny s obrazovým materiálem, didaktickými pomůckami a funkční audiovizuální technikou pozitivně ovlivnilo naplňování cílů. Sledované hodiny se lišily svou strukturou, pojetím a mírou aktivizace žáků. V nižším ročníku převažovalo aktivní učení, učitel při výkladu vycházel ze zkušeností žáků, kladl důraz na praktické aspekty učiva. Samostatná práce žáků s učebními texty, navozování problémových situací a živá diskuse kladně ovlivnily kvalitu vyučovací jednotky. Ve vyšších ročnících dominovaly verbální aktivity učitelů, žáci získávali poznatky spíše faktografického charakteru. Mechanické učení převládalo, demonstrační pokusy ani využití audiovizuální techniky k aktivitě žáků nepřispělo. Mechanismy zvolené při opakování vedly spíše k zapamatování učiva než k tvořivé práci.

Při praktických činnostech ve cvičení stanovil učitel reálné cíle. Jasná pravidla a odpovídající nároky na žáky se pozitivně odrazily v efektivitě hodiny. Žáci pracovali samostatně a se zájmem, vlastním tempem plnili stanovené úkoly. Učitel jejich práci koordinoval, upozorňoval na úskalí a poskytoval žákům dostatečný prostor pro seberealizaci. Žáci při práci ve dvojicích komunikovali, navzájem se respektovali a prokázali odpovídající dovednosti.

Kvalita výuky sledovaného vzorku hodin měla celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Informatika a výpočetní technika

Pro výuku je využívána kvalitně vybavená odborná učebna. S cílem hodin byli žáci seznámeni. Úvodní opakování prokázalo dobré znalosti většiny žáků. Výklad nového učiva vycházel z řešení konkrétního úkolu. I když byla výuka vedena frontální metodou a učitelé nerespektovali rozdíly ve znalostech a dovednostech jednotlivých žáků, zvolený postup většinu z nich výrazně motivoval. V jedné sledované hodině se na aktivizaci žáků podílela činnost spojená s využitím Internetu, který je zájemcům k dispozici i v době mimo vyučování. Okamžitou zpětnou vazbu získávali učitelé průběžnou kontrolou jednotlivých žáků. Výchovně vzdělávací cíl stanovený v úvodu hodiny byl ve všech sledovaných jednotkách splněn. Vzájemné pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky přispěly k dobré pracovní atmosféře.

Kvalita výuky ve sledovaném vzorku hodin měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Matematika

Učitelé stanovili cíle, které odpovídaly učebním možnostem žáků. Jednotlivé hodiny byly dobře připraveny a organizovány. Výuka se realizovala v kmenových učebnách, pomůcky potřebné pro názornou výuku učitelé zajistili. Většinu sledovaných hodin charakterizovala pracovní atmosféra spojená s tvůrčí činností. Aktivizující metody se uplatnily zejména u nejmladších žáků. Mohli využít své znalosti a schopnost logického myšlení, byl jim poskytován dostatečný prostor pro seberealizaci. Průběh jedné ze sledovaných hodin negativně ovlivnila nízká úroveň znalostí většiny žáků, která ztěžovala

výklad nového učiva. V průběhu většiny hodin byly využity učebnice. Vzájemná komunikace učitelů se žáky, průběžná kontrola správného řešení úloh a bezprostřední hodnocení zabezpečovaly účinnou zpětnou vazbu. Učitelé věnovali náležitou pozornost písemnému projevu žáků, většina kontrolovaných sešitů měla velmi dobrou úroveň po stránce obsahové i formální. Oboustranně vstřícné vztahy mezi učiteli a žáky pozitivně ovlivnily naplnění stanoveného cíle. Efektivita jednotlivých hodin byla rozdílná, převážně však vysoká.

Kvalita výuky ve sledovaném vzorku hodin matematiky měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Biologie

Hodnocení výuky biologie vychází z omezeného vzorku hodin, hospitace nebyly provedeny u všech učitelů tohoto předmětu vzhledem k absenci jednoho z nich. Výchovně vzdělávací cíle stanovené v úvodu sledovaných hodin byly až na výjimku splněny. Úvodní opakování osvojeného učiva prokázalo dobré znalosti zejména aktivnějších žáků. Celkovou efektivitu sledovaných hodin ovlivnily dva faktory: probírané téma a způsob práce učitelů. Největší zájem projeví žáci o problematiku z oblasti ekologie. Učitel je zaujal svými odbornými znalostmi a zároveň vytvořil dostatek prostoru pro diskusi, jejímž prostřednictvím získal okamžitou zpětnou vazbu. Žáci prokázali, že danou tematiku chápou v širších souvislostech a jsou schopni poznatky aplikovat. V ostatních sledovaných hodinách převládaly verbální aktivity učitele nad činnostmi žáků a popisný způsob výkladu nového učiva. Konečným důsledkem takto vedených hodin byla nízká efektivita výuky, která se projevila zejména při závěrečném opakování učiva.

Celkově je kvalita sledovaného vzorku hodin na průměrné úrovni.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Znalosti a dovednosti žáků se lišily v závislosti na výukových metodách a schopnosti učitelů žáky aktivizovat. V přírodovědných předmětech dokázali žáci nižších ročníků diskutovat o problému, hodnotit, vyvozovat logické závěry a řešit aplikační úlohy. Na základě vlastního pozorování tvořili závěry a odvozovali jednoduché vztahy. Jejich znalosti a dovednosti korespondovaly s cíli danými standardy a vzdělávacím programem školy. Žáci vyšších ročníků poznatky spíše reprodukovali, neprojevovali tvůrčí myšlení, invenci ani samostatnost, jen zřídka prokázali schopnost učivo aplikovat. Ve sledovaných předmětech humanitního zaměření prokázali žáci schopnost reprodukovat naučená fakta, vytvořit referát o přečtené knize, prezentovat před třídou souvislý projev, a to i nezávisle na písemné přípravě. Dokázali vyhledávat informace, třídít je a rozlišit podstatné od podružného. V menší míře komunikovali navzájem v různých situacích, nediskutovali a neargumentovali. Při cizojazyčné výuce někdy chyběla dovednost tvořit otázky a vysvětlovat význam slov bez užití českých ekvivalentů. Dosahované výsledky nebyly vždy adekvátní úsilí učitelů. Zvlášť patrná je tato skutečnost ve třídě čtyřletého studijního cyklu.

Výsledky vyučování hodnotíme celkově jako průměrné.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Škola vytváří prostor pro individuální rozvoj žáků nejen nabídkou volitelných a nepovinných předmětů, ale i prostřednictvím mimoškolních aktivit. Při výuce byla patrna nižší míra kooperace či týmové práce.

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů a k slušnému chování. Svým vystupováním prokazovali, že respektují školní řád a autoritu učitele. V průběhu inspekce byli zdvořilí a projevovali vhodné sociální návyky.

Z hlediska rozvoje osobnosti žáků hodnotíme školu jako spíše nadprůměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně je pro svou funkci kvalifikována absolvováním oboru psychologie na filozofické fakultě. V poradenské praxi plní úkoly stanovené organizačním řádem školy. Má vyhrazeny konzultační hodiny, postupuje plánovitě a o své činnosti vede záznamy. Poskytuje žákům informační servis o možnostech dalšího studia, sleduje úspěšnost absolventů při přijímání na vysoké školy či jejich uplatnění v praxi. Působí jako koordinátorka při omezování nežádoucích vlivů na žáky a pomáhá při řešení výchovných problémů. Evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nevede, péče o ně zůstává především v kompetenci vyučujících jednotlivým předmětům a třídních učitelů.

Výchovné poradenství má průměrnou úroveň.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Gymnázium organizuje odborné exkurze jak po ČR, tak v zahraničí, zájezdy na výstavy a do divadel, přednášky a besedy, využívá mezinárodního programu I*EARN. Škola uspořádala pro veřejnost reprezentativní výstavu výtvarných prací žáků. Pokud se zúčastňuje soutěží, dosažené výsledky většinou nepřesahují okresní úroveň; výjimkou je jednak středoškolská odborná činnost v oborech ekologie, teorie kultury a umění a historie, jednak debatní liga, kde dosáhli žáci úspěchu v celostátním měřítku. K rozšíření jazykových znalostí přispívají výměnné pobyty s dánskými studenty.

Aktivity ovlivňující výchovně vzdělávací činnost školy vhodně doplňují její vzdělávací program a jsou spíše nadprůměrné.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Škola vyučuje studijní obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

Plánování výchovně vzdělávací činnosti školy představuje ucelený systém s vymezením priorit a má nadprůměrnou úroveň.

Řízení je funkčně strukturováno, kompetence pracovníků využívány v souladu s jejich ustanovením. Personální struktura umožňuje realizovat vzdělávací program školy. Odborné a pedagogické řízení má celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Kontrolní systém je zaveden, má spíše nadprůměrnou úroveň.

Informační systém je zajištěn standardním způsobem.

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu se zákonnými právními předpisy na nadprůměrné úrovni.

Prostorové a materiálně technické podmínky jsou na velmi dobré úrovni, odpovídají požadavkům vzdělávacího programu. Psychohygienické podmínky mají průměrnou úroveň.

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti měla celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Úroveň výsledků učení žáků je celkově průměrná.

Aktivity gymnázia, účast žáků v olympiádách a soutěžích vhodně doplňují vzdělávací program školy a mají spíše nadprůměrnou úroveň.

V oblasti dodržování obecně závazných právních předpisů byly zjištěny dílčí nedostatky v plnění schválených učebních dokumentů. Tato skutečnost je obsahem protokolu o kontrole.

V ostatních sledovaných oblastech nebylo zjištěno porušení závazných právních norem.

Činnost školy ve sledovaných oblastech má celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- Zvýšit efektivitu vyučovacích hodin promyšleným využitím učebnic s důrazem na tvořivou práci žáků.

- Zabezpečit výuku jazyků kvalitní audiotechnikou.

- Dodržovat týdenní dotaci hodin českého jazyka stanovenou schváleným učebním plánem.

